

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ НАСАДЖЕНЬ АКАЦІЇ БІЛОЇ (*ROBINIA PSEUDOACACIA* L.) НА ЕРОДОВАНИХ ЗЕМЛЯХ ДП «РЖИЩІВСЬКИЙ ЛІСГОСП»

*В.В. Ганзюк, студент магістратури **,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Територія Ржищівського лісгоспу належить до Канівсько-Ржищівського фізико-географічного району, північної частини правобережної лісостепової зони. Землі лісгоспу представлені різними елементами яружно-балкових систем і берегів річок, пошкоджених глибокою ерозією (обриви висотою до 70 м і більше) і змивами. Розмиви і змиви ґрунту на відкритих місцях, особливо на схилах, нерідко створюють загрозливу ситуацію. В таких умовах одним з найбільш дієвих методів відновлення еродованих земель є створення лісомеліоративних насаджень.

На стрімких схилах (ухил 15° і більше) добре себе зарекомендувала акація біла (*Robinia pseudoacacia* L.), досвід використання якої на землях підприємства складає більше 60 років (рис. 1 і 2).

Рис. 1. Посадка акації білої при смуговій підготовці ґрунту (ухил до 15°) та приклад росту насаджень

В умовах свіжого субору та свіжої судіброви чисті білоакацієві насадження ростуть за I та I^a бонітетом. Однак, для підвищення біологічної стійкості та видового різноманіття, створення

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.М. Романець

повноцінних лісових екосистем на еродованих землях необхідно урізноманітнювати склад білоакацієвих насаджень. При цьому слід брати до уваги наступні біологічні особливості виду:

- 1) здатність швидко захоплювати вільний простір завдяки коренепаростковій властивості;
- 2) аллелопатичні властивості щодо пригнічення більшості деревних видів;
- 3) відносну вибагливість до ґрунтових умов та посухостійкість, незначну морозостійкість, світлолюбність.

Рис. 2. Посадка акації білої при підготовці ґрунту площадками (ухил 35-40°) та приклад росту насаджень

Разом з тим, білоакацієві насадження на еродованих землях лісгоспу не вирізняються довговічністю. Після 40-45 років дерева починають суховершинити і до 60 років доживають тільки окремі біогрупи, хоча в більш сприятливих умовах тривалість життя цього виду складає 100-150 років. Тому для забезпечення біологічної стійкості та довговічності насаджень необхідно розробляти нові схеми змішування та розширювати асортимент порід для формування ефективних протиерозійних насаджень на яружно-балкових землях.

До складу білоакацієвих насаджень на схилах значної стрімкості (більше 35°) можна рекомендувати додатково введення чагарникових порід (бирючину звичайну, бузину чорну, скумпію шкірясту, жимолость татарську, аморфу кушову, сумах оленерогий та інші).

Крім того, для формування повноцінних лісових екосистем потрібно створювати кормову базу для тварин за рахунок горіхоплодих, плодкових та ягідних рослин, зокрема абрикосу звичайного, горобини лікарської, кизильнику чорноплодого, горіху чорний, ліщини звичайної, глоду одноматочкового та інших.